

[Alfred Jensen.]

der fra Fællesorganisationen af de almen-nyttige danske Boligselskaber gjort opmærksom på, at det lovforslag om grundværdistigningsskyld, der foreslå i fjor, ikke gav tilstrækkelig garanti for, at jord til de rette priser kom frem til boligselskaberne, hvis man ikke gennemførte en maksimalprisordning og sikrede en ekspropriationsbestemmelse. Jeg tror ikke, jeg kommer i strid med nogen, når jeg siger, at det lovforslag, vi vedtog i mandags, ikke på nogen måde er blevet bedre end det, vi havde til behandling i første omgang. Tværtimod er det blevet forringet, det vil sige, at den mangel, der var i det oprindelige lovforslag, ikke er blevet afhjulpet. Jeg kan hverken af betænkningen eller af ændringsforslagene se, at de tanker, jeg har fremsat her, og som er kommet til udtryk i de almennyttige danske boligselskabers skrivelse, er taget op til behandling, og man skulle jo dog synes, at sådanne selskabers ord i denne sag måtte veje til og betyde, at man tog spørgsmålet op til drøftelse og overvejelse. Men det har man ikke gjort, og dog må man være klar over, at der vil ske en opskrining af priserne i den kommende tid.

Vi må altså beklage, at man ikke har taget hensyn til disse vore ønsker. Vi tror, det kommer til at gå ud over lejerne i sidste instans.

Bestemmelserne om erstatning til ejere, hvis grunde eller ejendomme bliver forringet som følge af denne zoneinddeling, er det noget vanskeligt for os at overskue. Jeg er fuldkommen indforstået med, at der kan foreligge tilfælde, hvor der er sket køb af grunde på områder, der måtte anses for at være byggemodne, men som nu indrages i mellem- eller yderzoner, og som derfor ikke må bebygges i den nærmeste tid. Vi forstår udmærket, at en sådan forringelse kan begrunde en bestemmelse om erstatning, men det står os ikke klart, om den udformning, paragraffen har fået, ikke også betyder, at man af statskassen kommer til at betale en lang række grundspekulanter en gevinst, som de ikke burde have, og som man efter min opfattelse ikke indkasserer gennem grundværdistigningsloven. Det forekommer os at være ganske urimeligt, at man optager en bestemmelse i den form, den her har fået.

Den motivering, der er givet — tydeligst og stærkest i venstres og det konservative folkepartis betænkning —, er ganske ejendommeligt, for den siger, at når der fra samfundets side skrives ind, og der påføres ejerne tab, er det ubilligt, hvis man ikke giver dem erstatning. Jeg kender adskillige tilfælde, hvor samfundet har truffet foranstaltninger, som har medført forringelser dels af folks ejendomme, dels af deres eksistensvilkår, uden at man er skredet til at give dem erstatning. Jeg vil i denne forbindelse minde om, hvordan man, når f. eks. samfundet gennem de danske statsbaner moderniserer materiellet, skubber folk ud i arbejdsløshed uden at tænke på, at de mennesker også har krav på at få erstatning for den tort og de tab, der herved påføres dem.

Vi finder det derfor ubilligt, at man optager en sådan bestemmelse, som efter vor opfattelse kan administreres således, at man betaler grundspekulanterne den gevinst, som de gennem denne lovgivning burde berøves, og hvis jeg ikke får en erklæring om, at denne paragraf ikke kan bruges på den måde, må vi stemme imod disse ændringer, som sagt ikke fordi vi har noget imod, at den mand, der for beskudne midler har købt sig en grund med bebyggelse for øje, får erstatning, men fordi vi ikke ønsker, at spekulanterne skal trække yderligere på statskassen.

Jeg finder også, det er ret uheldigt, at man har opgivet ekspropriationsbestemmelsen i forslag til lov om ændring af loven om byplaner. Efter vor opfattelse var den så vag, som den på nogen mulig måde kunne være, og jeg betragter det som en stor forringelse, at man nu udelader denne paragraf, som dog kunne bruges til at sikre jord til en planmæssig bebyggelse.

Jeg nærer også tvivl om andre ting i lovforslaget, bl. a. om bestemmelsen om, at der i yder- og mellemzoner ikke må være helårlig beboelse i sommer- og havehuse. I almindelighed skulle jeg ikke have noget at indvende derimod, men når vi tager i betragtning, hvilke forringelser huslejelovgivningen er undergået, og når vi ved, hvordan det formelig regner ned med opsigelser over lejere i totamilieshuse, må man se i øjnene, at de husvildes antal stiger. Og da er det et spørgsmål, om det ikke er forkert at opretholde bestemmelsen i lovforslaget